

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

LA RUTA DEL CÍSTER

4a Etapa : MONESTIR DE SANTES CREUS - EL PLA DE SANTA MARIA FIGUEROLA DEL CAMP - PRENAFETA

14 d'abril de 2002

HORARI PREVIST

Sortida de Vilanova i la Geltrú.	7.30	h
Àrea de Servei de l'Alt Camp. Esmorzar.	8.15	h
	8.45	h
Monestir de Santes Creus. Inici de la caminada.	9.10	h
Barraca de pedra seca. Reagrupament.	10	h
	10.10	h
El Pla de Santa Maria. Reagrupament.	11.10	h
	11.20	h
Figuerola del Camp. Reagrupament.	11.50	h
	12	h
Coll de Prenafeta. Reagrupament.	12.55	h
	13.05	h
Prenafeta. Dinar.	13.30	h
Sortida cap a Vilanova.	16.30	h
Vilanova i la Geltrú.	17.45	h

Notes.-

- ** Esmorzarem a l'Àrea de Servei de l'Alt Camp, abans de sortir de l'autopista. Dinarem a Prenafeta; hi ha restaurants: Cal Gayà (977862306), Hotel Prenafeta (977264008), Can Fustes (977264048).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecteiu els reagrupaments i vigileu que hi sigui tothom.
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre pot modificar aquesta previsió d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (Condicions meteorològiques, retards o avançaments imprevistos, etc).

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

LA RUTA DEL CÍSTER

4a Etapa : MONESTIR DE SANTES CREUS - EL PLA DE SANTA MARIA

FIGUEROLA DEL CAMP - PRENAFETA

14 d'abril de 2002

DESCRIPCIÓ DEL RECORREGUT

Horari		
Parcial	Total	Quilometratge

0.00	0.00	0.000
------	------	-------

Monestir (300 m). Sortim del monestir per la porta que dona accés a la plaça de Sant Bernat en direcció al pont sobre el riu Gaià.

0.05	0.05	0.450
------	------	-------

Pont sobre el riu Gaià (295 m). Pal. El travessem i seguim la carretera en direcció a Tarragona. En aquest tram el GR-175 coincideix amb el GR-172.

0.05	0.10	0.850
------	------	-------

Bifurcació amb tomb cap a la dreta. Pista a ca l'Arnedo (310 m). Pal. Pista amb molt bon estat que puja cap a la dreta. La seguim tot deixant la carretera i el GR-172.

0.13	0.23	1.700
------	------	-------

Bifurcació. Anem cap a l'esquerra.

0.02	0.25	1.900
------	------	-------

Bifurcació (380 m). Seguim cap a la dreta per la pista més bona. A 150 m ens quedarà a mà esquerra el mas Arnedo. Passem per sota d'una línia d'alta tensió.

0.03	0.28	2.200
------	------	-------

Camí travesser. Anem cap a l'esquerra. A 100 m la pista fa un tomb pronunciat cap a la dreta.

0.03	0.31	2.450
------	------	-------

Bifurcació. La pista principal continua cap a l'esquerra. Nosaltres la deixem per anar cap a la dreta, passant entre camps de conreu. El camí no és tan bo; passarem per sota d'una segona línia d'alta tensió.

0.06 0.37 3.000

Reixa d'entrada a una propietat. Just al costat el camí fa un tomb de 90° a la dreta.

0.03 0.40 3.300

Mas de la Capona i camí travesser (375 m). Edificis de l'antic mas; passem entremig. Hem de continuar cap a la dreta pel camí travesser. A 20 m, al final dels edificis, deixarem el camí principal per agafar-ne un altre a l'esquerra que, entre conreus, ens portarà al bosc que veiem davant. És l'antic camí que venia del Pla. El camí va vorejant el bosc i els antics camps de conreu, ara ermassots.

0.06 0.46 3.800

Camí dels Muntanyesos. Antic camí que utilitzava la gent de Valls per anar cap al Pont i Querol. El seguim cap a l'esquerra en direcció a Valls. A 100 m deixarem un camí que surt a mà dreta.

0.02 0.48 4.000

Barraca de pedra seca (cossiol) i bifurcació a 50 m. Pal. És interessant donar un cop d'ull a la barraca que queda a mà esquerra del camí. És una curiosa construcció que servia per recollir l'aigua del camí i conservar-la una bona temporada per tal d'abeurar els ramats de bous. A 50 m haurem de deixar el camí dels Muntanyesos per seguir cap a la dreta. El nou camí no és gaire bo.

0.06 0.54 4.500

Bifurcació. Camí del mas d'en Roig (360 m). En deixar el bosc i entrar als conreus hem de seguir cap a l'esquerra per un camí en molt bon estat que ja no deixarem. Per la dreta fariem cap, de nou, al camí dels Muntanyesos.

0.17 1.11 5.900

Rasa de la Guineu (355 m). L'hem de passar a gual.

0.07 1.18 6.450

Torrent de la Fonollosa i pista asfaltada (355 m). Pal. El travessem a gual i seguim per l'altre costat anant cap a la dreta per la pista asfaltada que, després de passar per l'abocador i per damunt de l'autopista, ens porta fins al Pla. Cap a l'esquerra aniríem a la urbanització Torre del Pitxo.

0.20 1.38 8.300

Carretera de Valls a Igualada (380 m). Pal. La passem al costat d'una betzinera. Seguim per un carrer-camí asfaltat i trobem les primeres cases del Pla de Santa Maria.

0.06 1.44 8.800

Carretera de Cabra. La travessem i entrem al poble pel carrer de Santes Creus, seguim pel carrer Anselm Clavé, la plaça del Soldevila i el carrer de la Rèria fins arribar a la plaça de la Vila.

0.07 1.51 9.400

Plaça de la Vila del Pla de Santa Maria (382 m). Pal. En aquesta plaça hi ha l'Ajuntament. Sortim del Pla pels carrers de la Sardana i Terrassa fins travessar el torrent del Vall i agafar el camí de Figuerola, que passa encaixat entre dos marges. A 300 m girarem a l'esquerra i seguirem pel costat d'un marge força alt entre camps de conreu. Un tram del camí està pavimentat.

0.08 1.59 10.110

Bifurcació (398 m). A 150 m del tram pavimentat seguim el camí principal que tomba a la dreta. Si continuéssim recte faríem cap a Fontscaldes. Deixarem diferents camins que porten als camps de conreu i, seguint la pista principal que girarà a l'esquerra, trobarem una rasa que ve de Figuerola.

0.06 2.05 10.620

Rasa. Seguim el camí pel costat de la rasa en direcció nord cap al poble de Figuerola, que veiem al nostre davant.

0.13 2.18 11.650

Carretera del Pla a Figuerola (450 m). L'agafem cap a l'esquerra, cap al poble de Figuerola.

0.05 2.23 12.100

Cruïlla carretera de Cabra (475 m). Entrem al poble de Figuerola. Arribem a la font del Portal. Pugem pel carrer Solà fins arribar a la Font del Viudet. Sortim del poble pel camí pavimentat que s'enfila per darrera la font del Viudet i que ens mena a Miramar i Prenafeta.

0.06 2.29 12.500

Cruïlla. Deixem un camí a mà dreta. Seguim pel de l'esquerra, que està pavimentat, uns quants metres.

0.03 2.32 12.700

Inici de la variant GR-175-1 per a bicicletes. Drecera (520 m). Pal. Agafem, per fer drecera, un caminet a l'esquerra que baixa a una font.

0.03 2.35 12.900

Pista principal. Sortim a la pista principal i la seguim cap a l'esquerra.

0.13 2.48 13.800

Bassa d'aigua i abocador. A mà esquerra deixem un abocador d'escombraries i una bassa d'aigua que convida al bany quan el sol apreta.

0.06 2.54 14.300

Cruïlla (550 m). Fort tomb amb pujada a la dreta. A mà esquerra deixem un camí que sembla que vagi recte a Miramar però no hi porta. Nosaltres seguim pujant suaument a la dreta, en direcció al coll de Prenafeta.

0.10 3.04 15.000

Bifurcació i coincidència amb el GR-7 (600 m). Pal. Deixem a l'esquerra el camí que porta a Miramar seguint el GR-7. Nosaltres seguim amunt en direcció a Prenafeta; el GR-175 i el GR-7 coincideixen durant 1.6 km. A partir d'aquí el camí puja més fortament. Hi ha un rètol de la Generalitat: "Espai d'interès natural".

0.14 3.18 15.800

Coll de Prenafeta (680 m). Arribem a dalt del coll de Prenafeta. A la dreta trobem un camí que s'endinsa cap al bosc. Nosaltres seguim recte pel senderó que baixa fortament cap a Prenafeta.

0.08 3.26 16.300

Pista. A la dreta, deixem una pista que porta al poble vell i al castell de Prenafeta. Continuem baixant pel mateix senderó.

0.06 3.32 16.600

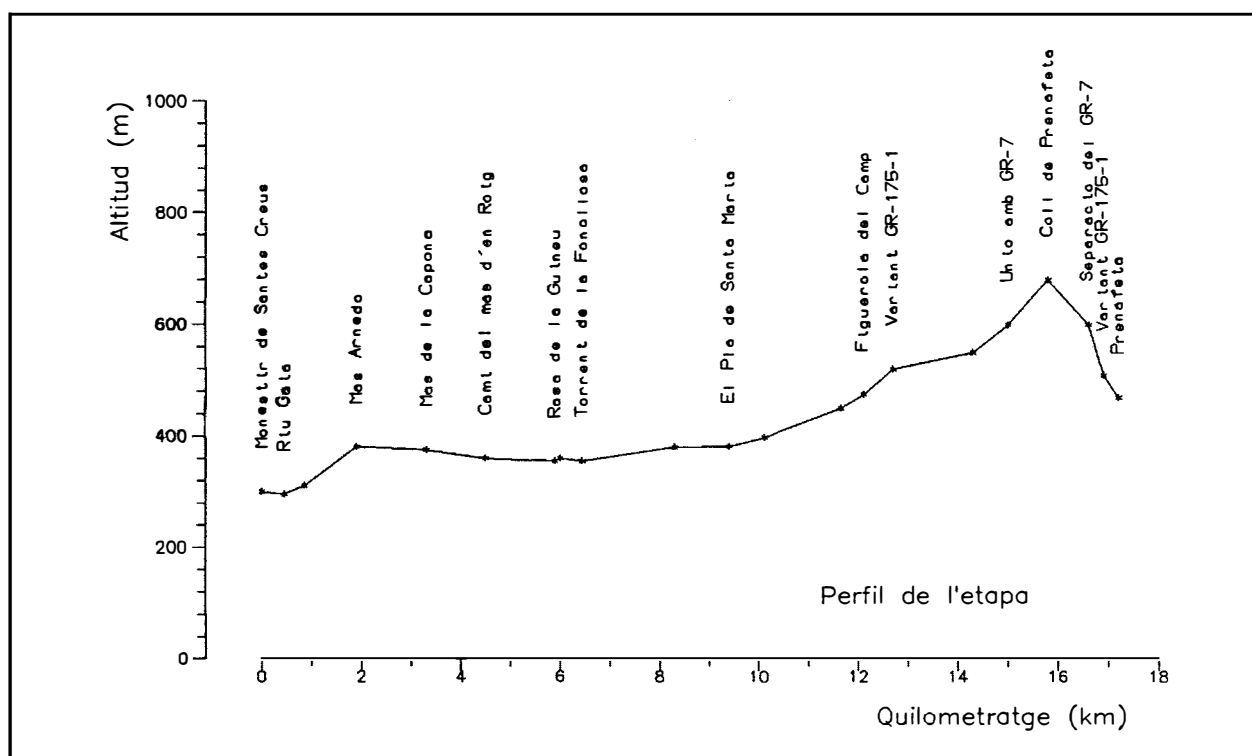
Cruïlla (600 m). Travessem la pista que va de Cabra a la Barceloneta (Prenafeta). Seguim baixant pel senderó en direcció a Prenafeta. A la dreta deixem el GR-7, que per la pista segueix en direcció a Cabra del Camp. En aquest punt, seguint el camí a l'esquerra, comença la variant GR-7-8 que en 4.5 km porta fins al poble de Lilla per enllaçar de nou amb el GR-7.

0.05 3.37 16.900

Primeres cases (510 m). Pal. Arribem a les primeres cases de Prenafeta. Aviat trobarem la font d'en Guàrdies. A mà dreta, pel camí de Cabra del Camp, finalitza la variant per a bicicletes.

0.04 3.41 17.200

Església (470 m). Pal. Passem per dins el poble de Prenafeta. Trobem l'església a mà esquerra. S'ha acabat la serra de Miramar. Al fons veiem Montblanc, al peu de les Muntanyes de Prades.

EL PLA DE SANTA MARIA

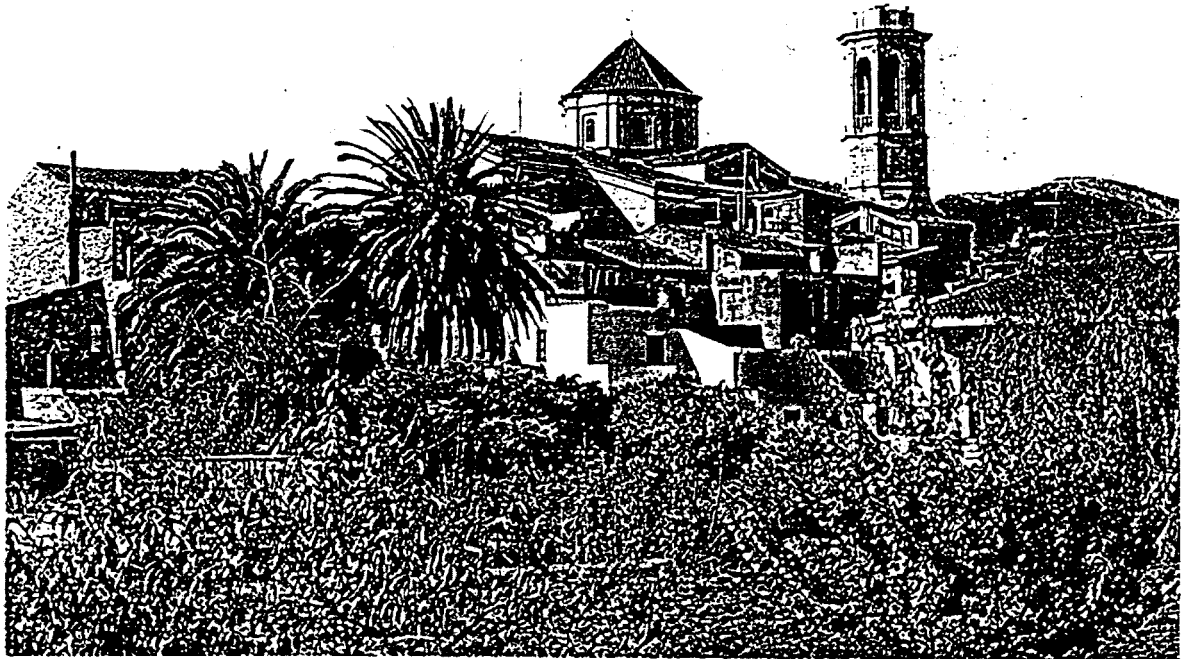
El terme municipal del Pla de Santa Maria, dit tradicionalment el Pla de Cabra, té una extensió de 35.09 km², i es troba al sector septentrional de la comarca de l'Alt Camp, a les terres ja planes esteses al peu de les serres de Miramar i del Cogulló a migdia del coll de Cabra; les aigües van en la seva majoria al torrent de la Fonollosa, afluent del Francolí per l'esquerra. Limita amb els municipis de Cabra del Camp, al nord, Figuerola del Camp, a l'oest, Valls, al sud-oest, Alió, al sud, Vila-rodona, al sud-est, i Aiguamúrcia i el Pont d'Armentera, a l'est.

La vila del Pla de Santa Maria s'alça a 381 m d'altitud, al sector sud-oest del terme. Al raval de Sant Ramon hi ha la magnífica església romànica de Sant Ramon, un dels exemplars romànics més interessants de la comarca. Possiblement fou construïda al començament del segle XIII en la seva estructura actual d'una nau, absis semicircular i ampli transepte. La volta és apuntada i damunt el creuer s'aixeca un cimbori vuitavat; tot l'edifici és obrat amb un magnífic aparell de carreus ben escairats. Durant les disputes per la construcció de la nova església el XVIII part de l'edifici, el cimbori i trossos de l'absis, foren enderrocats i, en ser parades les obres per una part del poble, el recinte del temple fou destinat a representacions teatrals. A la fi del segle XVIII foren reconstruïdes les parts malmeses. De l'edifici cal destacar la portalada romànica, bellament esculpida, amb vuit columnes per banda que sostenen altres tantes arquivoltes. El timpà és llis, però a la llinda hi ha la Verge i l'Infant amb els Reis de l'Orient a l'esquerra i l'Anunciació a la dreta. Té també una notable rosassa a la façana de ponent.

L'actual església parroquial de Santa Maria fou bastida a la fi del segle XVIII i és així mateix un notable exemplar d'època barroca. La façana és decorada amb una gran portalada flanquejada per grans columnes que donen suport a un arc obert sota la rosassa; el timpà de la porta és decorat i un gran campanar de planta quadrada i torrassa octogonal amb balustres, inacabada, s'aixeca a la seva part dreta; l'interior és de tres naus, transepte i voltes de llunetes, coronat per una gran cúpula. La construcció provocà a l'època un enfrontament entre els veïns que volien enderrocar la vella església per aprofitar els materials (gavatxos) i els que volien fer-la de nova planta tot respectant l'anterior (marrocs), que afortunadament s'imposaren.

El Pla de Cabra o de Santa Maria formà part originàriament del terme del castell de Cabra i era poblada ja al segle XII quan ja existia l'església de Santa Maria, motiu pel qual el poble fou anomenat també Santa Maria del Pla. Al nord-oest de la vila, damunt d'un tossal, es conserven les ruïnes del santuari de Sant Ramon de Penyafort.

FIGUEROLA DEL CAMP

El terme municipal de Figuerola del Camp, de 22.78 km², es troba situat al límit de la comarca de l'Alt Camp amb la Conca de Barberà, estès als vessants sud-orientals de l'encinglerada serra de Miramar, que encercla el municipi pel nord i l'oest i culmina al Tossal Gros o d'en Jordà de Prenafeta, a 867 m d'altitud, a l'extrem nord-oest; d'altres altituds de la serra són la Cogulla, 789 m, al sud-oest, el Bosc del Rector, 782 m, al nord i la Plana d'en Sarrils, 779 m, al nord-est.

El terme comprèn el poble de Figuerola del Camp, cap del municipi, i l'antic poble de Miramar, ara despoblat, que dóna nom a la serra, i fins a mitjan segle XIX integrà també el nucli de Prenafeta, ara de Montblanc. Limita amb els municipis de Cabra del Camp, al nord, el Pla de Santa Maria, a l'est, Valls, al sud, de l'Alt Camp, i Montblanc, a l'oest, i Barberà de la Conca, al nord, de la Conca de Barberà. El caràcter muntanyós que li dóna la serra de Miramar fa que un terç de les seves terres siguin incultes; els terrenys esquistosos del peu de la serralada són aprofitats des de temps reculats per al conreu de l'avellaner, però la gran importància d'aquest cultiu al municipi prové dels anys posteriors a la crisi de la fil·loxera, quan s'estengué per les terres on hi havia hagut vinya. Arribà llavors, amb 529 ha, a ser el primer conreador d'avellanes de l'Alt Camp. El terme ha estat poblat des d'antic; de l'època neolítica és la cova sepulcral col·lectiva coneguda amb el nom de cova del Gat, a la partida del Mas del Llop, explorada per primera vegada el 1934.

El poble de Figuerola és troba a 480 m d'altitud, al peu del Tossal Gros, formant un agrupament de cases al voltant del gran edifici de l'església parroquial de Sant Jaume de Figuerola, bastida en 1781-89 a l'indret de la primitiva església romànica, modificada el 1488 i enderrocada al segle XVIII i de la qual en resten una rosassa i una finestra. L'església és de planta de creu llatina amb un gran cimbori, façana clàssica i un campanar de planta quadrada amb dos cossos vuitavats damunt, acabat el 1792.

Vora del poble hi ha la torre de la Mixarda, que la tradició atribueix als moros, ben conservada, datable als segles XII-XIII i refeta i fortificada el segle XV. El Sindicat Agrícola de Sant Isidre creat el 1918 es convertí en l'organització dels rabassaires i fou clausurat el 1939.

L'agregat de Miramar, enlairat a més de 600 m als vessants sud-orientals de la serra del seu nom, es troba actualment despoblat, llevat dels caps de setmana i l'estiu. No hi ha restes de l'antic castell de Miramar però conserva en bon estat l'església de Sant Mateu, romànica però modificada, d'una nau, absis sobrealçat, porta amb arquivolta amb motius geomètrics i espadanya.

PRENAFETA

Prenafeta és una pedania de Montblanc que es troba a l'est de la Vila Ducal, al peu del Tossal Gros de la serra de Miramar. Fou conquerida per Ramon Berenguer IV i, més tard, constituí la baronia de Prenafeta, que comprenia Figuerola, Miramar, el Mas d'Amill i Montornès; Pere de Prenafeta donà aquesta baronia al monestir de Poblet.

A la fi del segle XVIII, quan Prenafeta era un agregat de Figuerola, els seus habitants es traslladaren a l'actual emplaçament, a uns 2 km de l'anterior, en el qual, a la part més enlairada, es formà la Barceloneta. En el segle XIX el lloc fou agregat a Lilla.

BIBLIOGRAFIA

- ## La Ruta del Císter
Carme Anglès, Pep Cunillera, Enric Fonts, Montserrat Robusté
Col·lecció Azimut 5
Cossetània Edicions. Valls. (1999)
- ## Gran Geografia Comarcal de Catalunya
Volum 7. El Camp de Tarragona
Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona. (1982)
- ## Gran Geografia Comarcal de Catalunya
Volum 9. La Segarra, l'Urgell i la Conca de Barberà
Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona. (1983)
- ## Conca de Barberà. Mapa comarcal de Catalunya (16).
Cartografia escala 1:50.000
Institut Cartogràfic de Catalunya. Barcelona (1995).

Agustí Poch, abril de 2002

